

Mikko Roivas

Prahan yöt

Mökille

Phillip katsoi kelloaan. Hän istui puistossa lähellä keskustaa ja poltteli tupakkaa. Työhuone oli siivottu ja laatikko kainalossa penkillä. Hänen ajatuksensa seilasivat sinne tänne, eikä hän osannut nimetä sen tarkempaa analyysia oman mielensä tilasta. Hän mietiskeli, että lopputili riittäisi elämään joksikin ajaksi maaseudulla.

Phillipillä oli jonkin verran säästöjä. Hän oli elänyt nihkeästi pienessä yksiössään aivan keskustan tuntumassa. Vuokra ei ollut korkea, ja töihin toimitukseen oli lyhyt matka. Eniten Phillipiä harmitti vanhojen tuttavuuksien menettäminen. Valokuvaamon Lou oli hulvaton poikamies, kuten oli myös Phillip. Martin ulkomaan toimituksesta kirjoitti mielellään pitkiä juttuja.

Muutama pulu lensi aivan Phillipin penkin tuntumaan. Kenties nuo linnut tulivat hyvästelemään hänen kaupunkilaiselämänsä. Hän oli ostanut matkaliput pikajunaan, joka veisi hänet lähemmäksi maaseudun rauhaa. Asemalta hän ottaisi taksin itse kylään, josta oli vuokrannut ränsistyneen mökinpahaisen.

Phillip täyttäisi kohta neljäkymmentäyksi vuotta. Hän oli kuitenkin paljon ikäistään nuorempi, sillä hän pelasi mielellään pelikonsolia. Siinä touhussa mieli lepäsi ja se toimi tietynlaisena terapeutina tuolle urheilutoimittajalle. Phillip katseli viimeisen kerran toimituksen ikkunoihin, kunnes nousi, kaappasi laatikon kainaloonsa ja päätti lähteä kohti jo irtisanottua asuntoaan. Pikajuna lähtisi parin tunnin kuluttua.

Sitä miksi hän oli saanut potkut lehdestä, Phillip ei raaskinut enää edes ajatella. Hänet oli irtisanottu, koska hän oli järjestänyt sosiaalisessa mediassa melkoisen kohtauksen, mistä nousi kova myräkki. Pomo oli tiukkana ja pyysi Phillipin siivoamaan pöytänsä. Hän ei pyytänyt tekojaan anteeksi eikä mitenkään uskonut tehneensä mitään väärää.

Asunto oli tyhjä. Phillip katseli ulos keittiön ikkunasta ja näki viereisen päiväkodin pihalle. Pikkupojat ja -tytöt leikkivät ja tönivät toisiaan. Ohjaajat olivat tiukilla. Phillip kiitti mielessään sitä, ettei hänellä ollut lapsia, ei edes hyvästeltävää vaimoa saati tyttöystävää. Phillip oli ollut kolme kertaa kihloissa, asunut naisen kanssa, mutta ei ollut koskaan

päässyt suunnitelmia pitemmälle.

Käytävä haisi tutun tunkkaiselta, ja Phillipiä vastaan nousi portaissa kitsas ja vanha naapuri, joka soitti musiikkia liian kovalla, koska oli lähes kuuro.

”Nytkö sinä muutat?”, vanhus kysyi ja iski silmäänsä. Tapa joka raivostutti Phillipiä suunnattomasti. Sen tekijä jotenkin antaa olettaa, että aliarvostaa toisen toimia.

”Kyllä, tunnin kuluttua lähtee juna”, Phillip totesi ja kaivoi tupakan suupieleensä.

Hänellä oli vähän matkatavaraa, vain tarvittava määrä lämpimiä vaatteita. Oli talvi, mutta sää oli ollut tavanomaista lauhempaa. Phillip oli siitä erikoinen, että hänellä ei ollut kannettavaa tietokonetta eikä tablettia saati tuohon aikaan edes pöytäkoneetta. Hän halusi kirjoittaa kirjoituskoneella, koska sai heti jotakin konkreettista käsiinsä. Hänen vanhanaikaisuutensa herätti useissa kummastusta. Ei Phillip asunut täysin tynnyrissä, sillä hänellä oli älypuhelin, millä selasi sähköpostit ja lähetti viestejä ihmisille, joilla ei ollut hänelle mitään asiaa.

Eräskin hänen ikäisensä soitti ahkerasti, mutta kiusallinen hiljaisuus vallitsi suurimman osan puheluista. Mitä hänelle voisi sanoa? Heillä ei ollut muuta yhteistä kuin suuri kiinnostus kirjallisuuteen. Sitä paitsi Phillipin arvoasteikolla tuo mies ei saanut kovin korkeita arvostuspisteitä, koska tämä ei kirjoittanut mitään, haaveili vain ja luki ahmien kirjoja. Phillip puolestaan harvemmin luki kirjoja. Hän oli sellainen, että luki kirjoittamiaan juttuja puhelimella uudelleen ja uudelleen. Joku olisi voinut luonnehtia Phillipiä omahyväiseksi ja itserakkaaksi. Usein hän löysi jutustaan virheitä, mutta kukapa ei joskus tekisi virheitä.

Juna-asemalla Phillip osti kioskista kahvia ja lihapasteijan. Pikajuna lähtisi puolen tunnin kuluttua. Phillip ei tuntenut paljon mitään. Muutto toiselle paikkakunnalle räjäiseen mökinpahaiseen kuulosti jotenkin surulliselta. Minkälaisia ihmisiä siellä olisi? Hän saattoi elää huoletta melkein pari ensimmäistä vuotta, ilman ansiotuloja. Kirjoituskone painoi kuin synti. Hän oli pakannut sen sille tarkoitettuun matkalaukkuun. Lisäksi hänellä oli kaksi suurta matkalaukkuja vaatteille. Kylässä pitäisi olla myynnissä

kirjoituskonepaperia, mutta jos ei ollut, niin pitäisi tilata sitä siitä ainoasta suuremmasta kaupasta.

Phillip tiesi kylästä hyvin vähän. Sen hän tiesi, että kylä koostui yhdestä ainoasta pitkästä ja leveästä pääkadusta, minkä varrella sijaitsivat kaikki kylän kaupat ja palvelut. Hänen mökkinsä oli noin pari kilometriä synkkään kuusistoon. Muuta Phillip ei tiennyt. Kylässä asui parisataa asukasta, jotka olivat suurimmalta osin metsureita.

Junassa Phillip istuutui pehmeälle penkille. Hänen vieressään istui pukuun sonnustautunut liikemies, hänen vieressään joku urheilija verkkarit jalassa ja vastapäätä joku pappi. Kukaan ei keskustellut, vaan kaikki keskittyivät ihailemaan maisemia, mitkä vaihtuivat pian metsiköksi. Phillip hymähti itsekseen. Matka kestäisi parisen tuntia, mutta hiljaisuus tuntui jokaisesta paremmalta kuin toriseminen. Phillip vaipui mietiskelemään ensimmäisen kirjansa teemaa. Omaelämäkerta tuntui sopivalta, koska muusta hän ei tiennyt tuon taivaallista. Urheilustakin hän voisi kirjoittaa, mutta se voisi olla toisen kirjan aihe, sillä siitä hän tiesi yllättävän paljon.

Pappi rykäisi ja kysyi kurkku koristen Phillipiltä:

”Oletko toimittaja? Sinulla roikkuu tuo kortti”.

Phillip katsahti rintaansa, ja siinähan se pressikortti komisti komeasti. Hän oli unohtanut palauttaa sen pomolle lähtiessään.

”Kyllä, olen urheilutoimittaja”, Phillip vastasi.

”Vai niin. Tiedätkö, mitkä muuttolinnut palaavat tänne ensimmäisinä?”

”Täytyy vastata, etten yhtään tiedä”, Phillip sanoi. Hänen teki mieli tupakkaa, mutta uusissa junissa ei ollut enää tupakkaosastoa.

Pappi naurahti kumeasti, siristi silmiään ja sanoi päättäväisesti:

”Et sinä sitten mikään toimittaja ole”.

Phillip vihastui. Hän oli kirjoittanut jokseenkin jatkuvalla syötöllä parikymmentä vuotta, eikä urheilutoimittajan tarvinnut tietää muuttolinnuista mitään. Hän päätti olla hiljaa, sillä pappi katsoi parhaakseen nojata ikkunaan ja nukkua aikansa kuluksi. Phillipiä kiinnosti tuo urheilija, mutta ammattilaiset

pukeutuivat edustavasti, kun matkustivat. Sen takia tuo nuorukainen ei voinut olla kovin menestynyt.

Juna pysähtyi. Konduktööri seiso i lähellä, joten Phillip tiedusteli, kuinka pitkään juna seisahtui, josko hän voisi mennä tupakalle laiturille.

”Ole sitten ripeä. Me jatkamme matkaa viiden minuutin kuluttua”, virkailija vastasi.

Ensimmäiset epäilykset nousivat Phillipin ajatuksiin. Mitä jos hän ei viihtyisi yksin tuollaisessa pikkumökissä? Jos häntä ei otettaisi mukaan yhteisöön? Tupakka teki hyvää Phillipille. Virkailija kertoi ovensuussa, että hän olisi pian perillä.

Phillip ei välittänyt siitä, että kävi syömässä yleensä yksin. Kukaan ei tuntunut olevan kiinnostunut siitä, ettei hän saanut ketään kanssaan syömään, vaan että hän olisi kenties yksin. Sen hän halusi unohtaa, yksinäisyyden. Kaupungissakin saattoi olla yksinäinen, vaikka ihmisiä oli kaikkialla.

Phillip astui laiturille kylän lähellä sijaitsevassa kaupungissa. Aurinko paistoi ja päivä oli lämmin. Jäätikot kattojen räystäillä tiputtivat vesipisaroita

maahan. Hän sytytti tupakan ja matkasi taksitolpalle, mikä oli aseman takana. Tunteet myllersivät Phillipin sisällä, hän oli menossa erakoksi maalle, sillä hän oli aina toivonut pääsevänsä muuttamaan pois kaupungista. Nyt kun hän oli saanut potkut, se oli mahdollista.

Taksikuski oli aasialainen ulkonäöltään. He keskustelivat ja kuski piti tärkeänä muistuttaa, että hän oli Yhdysvaltain kansalainen, eikä ollut koskaan edes käynyt Aasiassa. Huonolla itsetunnolla varustettu kuski toisti useasti samaa asiaa ja tiedusteli Phillipiltä, minkä takia tämä oli menossa tuohon piskuiseen kylään. Pian he saapuivat kylään.

Katu oli hiljainen. Ulkona käveli vain muutama koiran ulkoiluttaja ja pari rollaattoreilla varustettua vanhusta. Phillip pisti merkille, että kylässä oli taverna, sekatavarakauppa, pankkikonttori ja apteekki sekä pieni kahvila. Phillip oli saanut ohjeet avaimen noutamiseen. Hän saisi avaimet kaupan kassalta. Taksi tuli kalliiksi, mutta mitäpä sitä ei tekisi tuon kiehtovan asian eteen, ajatteli Phillip.

Phillip astui kauppaan. Pieni kello kilahti ovesta ja ystävälliset kasvot kassan takana vastaanottivat hänet.

”Hei, olen Phillip. Tulin noutamaan mökin avaimen”, Phillip sanoi.

”Kas, hienoa. Luulimme, että tulisit myöhemmin, mutta ei siinä mitään”, omistaja sanoi. Tämän miehen hiukset olivat takkuiset ja pitkät, mitkä oli solminut poninhännäksi. Hänen hengityksensä haisi viinalle.

Phillip oli yllättynyt. Tuossa pikkukylässä ei näköjään ollut salaisuuksia. Nyt kun hän oli kaupassa, samalla kun kauppias etsi sekavalta pöydältään avaimia, hän päätti hankkia saman tien kirjoituspaperia. Hän lähti kulkemaan hyllyjen väleissä, mutta paperiarkkeja ei osunut silmään. Niinpä Phillip tilasi kauppaan pari riisiä paperia. Lisäksi hän osti kaksi kassillista ruokaa ja juomaa.

Kun Phillip oli saanut avaimensa, tuo kuusikymmenvuotias kauppias esitti vielä pienen toiveen uudelle yhteisön jäsenelle.

”Täällä ei sitten suvaita viisastelijoita”.

”Yritän muistaa”, Phillip sanoi ja jatkoi: ”Voisinko saada kyödin mökille? Minulla on aika paljon tavaraa.”

”Ilman muuta”, kauppias sanoi.

Phillip näki vanhan miehen kulkemassa tienlaitaa. Hänellä oli kävelykeppi, minkä kanssa horjahdellen eteni tienhaaraan, mistä tie jakautui kahtia niin että Phillipin mökille mentiin oikealle ja vasemmalle ties minne. Phillip tunsi sydämensä pomppaavan rinnassaan. Tuo vanhus muistutti kovasti hänen isäänsä. Isä ja äiti olivat kuolleet vuosia sitten. Phillipin äiti oli ollut aina ylpeä pojastaan. Hän oli pitänyt täysin mahdollisena, että pojan kirjoittamisen taidot olivat tulosta siitä, kun hän luki paljon satuja Phillipille, kun tämä oli pikkupoika.

Bob ja Kristen olivat olleet köyhiä, köyhempiä kuin useimmat. Kristen oli siivonnut toimistoja ja Bob oli ollut metronkuljettaja kaupungilla. He elivät onnellisesti, jos ottaa huomioon sen, kuinka usein Bob joutui nukkumaan olohuoneen sohvalla. Phillip oli nukkunut kaksion olohuoneessa, äiti ja isä makuuhuoneessa, ja pienelle pojalle kävi heti selväksi, ettei hän voinut kilpailla muiden kanssa rahasta tai kalliista muotivaatteista.

He saapuivat mökin pihaan. Se oli punainen, hylätty

ja ränsistynyt. Phillip kiitti kauppiasta ja jäi hetkeksi katselemaan mökkiä. Siinä se oli – tuon unelman tapahtumapaikka. Mökki koostui makuukamarista, tuvasta ja pienestä keittiöstä. Oikealla oli keittiö, vieressä ruokapöytä ja piironki, sohva ja vanha putkitelevisio korkealla seinällä. Tuo televisio taisi olla uusimpia tavaroita mökissä.

Phillip vieraili Prahassa syntymäpäivänsä merkeissä. Ikää tuli kaksikymmentä vuotta, mutta itse päivänsankari piti itseään kovinkin aikuisena. Kaupunki esittäytyi Phillipille kaikessa kauneudessaan. Hän halusi kokea inspiraation kirjoittamiseen, sillä hän oli juuri aloittanut toimituksessa maassaan. Uran ensihetket olivat mainiot, sillä Phillip oli oppinut kirjoittamaan hyviä juttuja. Hän rakasti kirjoittaa pitkiä, monien tuhansien merkkien pituisia speaktaakkeleita.

Praha oli tuolloin muodissa kaikkien kirjailijoiden, runoilijoiden ja taiteilijoiden piireissä. Phillip koki ahaa-elämyksen varsin pian tuossa keskiaikaa tihkuvassa kaupungissa. Kadut olivat kapeita, ne oli päällystetty lähes jokainen mukulakivillä. Askeleet kaikuivat yöllä autoilla kujilla, kun ainoa

ystävä oli nouseva aurinko.

Phillip asui hienossa hotellissa. Hän oli sijoittanut omaisuutensa matkaan, ja oli saanut tukea vanhemmiltaan, jotka tuolloin vielä olivat elossa ja voivat kylläisesti. Kuppilat ja ravintolat hämmästyttivät Phillipiä paljon. Onneksi ruokalistat olivat myös englannin kielellä, ja Phillip suosi grillipihvejä ja hapankaalihampurilaisia.

Koska koko kaupunki sykki elämää lähes ympäri vuorokauden, Phillip ajautui erääseen yökerhoon. Siellä hän tapasi suurin piirtein yhtä vanhan miehen. Hänen nimensä oli Jaroslav Sefr, ja hän osoittautui viehättäväksi komistukseksi nuorten naisten keskuudessa. Phillip ajatteli, että hänestä ei olisi samanlaiseksi häntäheikiksi.

”No, Phillip. Nyt vain itsetunto huippuunsa ja puhumaan naisille”, Jaroslav sanoi ja kulautti kertakulauksella oluttuopin tyhjiin.

Kaikesta valmistautumisesta huolimatta Phillip ei saanut kerätyksi rohkeutta mennä juttelemaan kenenkään naisen kanssa. Lopulta hän oli niin juovuksissa, ettei siitä mitään olisi tullutkaan.

”Etsin sopivaa naista”, Phillip sanoi.

Phillip päätti pitää selvän päivän. Hänen matkansa kesti viikon, eikä hän jaksanut joka ilta juoda itsensä humalaan. Jaroslav Sefriä Phillip ei enää matkan aikana tavannut. Mies oli kadonnut kuin tuhka tuuleen. Yksinäisyys ja krapula eivät olleet Phillipille vieraita asioita, mutta hänen oli kylmä ja päätä aavistuksen särki. Hän otti muutaman särkylääkkeen, mutta päätti lähteä tutustumaan kaupungin museoihin ja muihin nähtävyyksiin.

Vaclavinaukion laitamilla oli joukko oransseihin lippuihin ja huiveihin sonnustautuneita jalkapallokannattajia. Tshekki pelaisi illalla jalkapallon EM-karsintaottelun Hollantia vastaan paikallisen joukkueen kotistadionilla. Siitä rohkaistuneena Phillip päätti katsella joukon pomputtelevan palloa ylös taivaalle, kunnes paikallinen poliisi tuli mellakkavarustuksilla paikalle. Poliisi takavarikoi pallon ripeästi.

Stadionilla Phillip löysi nopeasti pimeään lipunmyyjän, eikä hinta ollut liian kovaa luokkaa. Illasta tuli kylmä, ja Phillip värjötteli mustassa nahkatakissaan

koko ottelun ajan. Hän ajatteli, että olisi ihme, jos hän ei tulisi sairaaksi. Hän oli ottanut mukaansa kameran, jolla teki muutamia hyviä otoksia. Kotijoukkue voitti lopulta ottelun 3-1.

Ottelun jälkeen Phillip päätti matkustaa yhden metrolinjan päästä päähän, koska se kuulosti hauskalta. Hänen krapulansa alkoi hellittää. Ilma oli pureva, mutta metrossa oli onneksi lämmin. Kun hän mietiskeli siinä hetken, hän havaitsi kauniin naisen tulevan metroon istumaan häntä vastapäätä.

Nainen oli kaksikymmentäviisivuotias. Hänellä oli tummat ja kiiltävät, poninhännälle sidotut hiukset. Hänellä oli vain vähän meikkiä, mutta hän oli sen näköinen, ettei tarvinnut meikkiä. Phillip katsahti naista silmiin, mitkä olivat tummanruskeat.

”Hei, olen Phillip”, hän esittäytyi ja ojensi kätensä tervehtiäkseen naista.

”Terve, minua voi kutsua Marketaksi”, nainen vastasi ja tarttui Phillipin käteen. Marketan käsi oli mukavan lämmin.

Marketa tuli rikkaasta perheestä. Hän oli

opiskellut taloutta Prahan yliopistossa jo kaksi vuotta. Hän oli edennyt nopeasti opiskeluissaan, ollut kerran vakavassa parisuhteessa ja keskittyy tuolloin tekemään iltatyötä kirjastossa. Hänen kauneutensa oli häikäisevää. Marketa ei ollut mikään missi, mutta hänen vartalonsa oli muodokas ja kurvikas.

Tarinat olivat tulleet Marketalle tutuksi. Hänellä oli kirjastossa aikaa lukea klassikoita ja vähemmän klassikoita. Hänen työhönsä kuului istua aulassa pienen pöydän takana ja hänen työnkuvaansa kuului ohjeistaa asiakkaita, jos heillä oli jotakin kysyttävää. Tarinat jatkoivat elämäänsä kirjaston ulkopuolellakin. Phillip piti sitä asiaa eriskummallisena, että Marketa oli alkanut harkita oman tarinan julkaisemista. He istuivat hetken vaiti, katselivat toisiaan, kunnes Phillip kysyi, minne asti Marketa oli matkalla.

”Asun tuolla parin kilometrin päässä keskustasta”, Marketa sanoi. Hän oli rohkea, sillä ei uskonut Phillipin olevan hänelle muuta kuin ystävä, ulkomaalainen ystävä, joka sattui pitämään tarinoista.

”Voinko saattaa sinut kotiin?”, Phillip kysyi ja

nousi metron pysähdyttyä naisen kanssa laiturille.

”Ei sinun tarvitse”, Marketa sanoi ja heilutti hyvästiksi kättään.

”Jos haluat seuraa, asun hotellissa Vaclavinaukion kupeessa”, Phillip sai sanotuksi. Sitten nainen katosi pimeyteen.

Phillip oli pettynyt. Hän suuntasi mukulakiveä kohti Kaarlensiltaa. Ilta oli hämärtynyt ja silta näytti kauniilta kuun valossa. Pian hän kyllästyi. Hotellissa hän asetti ”ei saa häiritä” -kyltin ovenkahvaan ja istahti sängyn pätyyn.

Oli matkan kolmas yö, ja Phillip teki muistiinpanoja lähes koko yön. Kun aurinko alkoi nousta, hän kääriytyi peiton alle ja nukahti. Phillip kirjoitti tarinaansa Marketan tapaamisesta. Siitä tuli umpisurkea, mutta se ei miestä vaivannut. Hänen suurin sensuurin tekijä oli itsekritiikki. Phillip nousi, puki yllensä mustat farkut ja kietoutui pitkähihaiseen huppariin. Päähänsä hän asetteli Sparta Praham jääkiekkjoukkueen lippiksen.

Hotellin aulassa Phillip tilasi kahvia. Päivästä

Phillip on amerikkalainen toimittaja, joka matkustaa Prahaan. Hän rakastuu kaupunkiin palavasti ja päättää muuttaa kaupunkiin. Vaiheikkaiden tilanteiden jälkeen hänestä tulee menestyvä kirjailija.

9 789528 004516

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi